

Jaarverslag 2024

iDX innovatie van
diagnostiek

iDx, Onafhankelijk kennispartner in diagnostiek voor de huisartsengeneeskunde

iDx zet zich in voor het verbeteren van de huisartsengeneeskunde door vernieuwing van diagnostiek. Passende diagnostiek, dat wil zeggen medisch relevante, geïndividualiseerde diagnostiek op het juiste moment en de juiste plaats leidt in de visie van iDx tot passende zorg, geeft de patiënt meer grip op het inrichten van zijn leven en vermindert de werkdruk voor de dokter. Maatschappelijk draagt passende zorg bij aan betere volksgezondheid en een effectiever, inclusiever en menselijker zorgsysteem dat bereikbaar en betaalbaar is voor alle Nederlanders.

iDx is medio 2023 gestart. iDx is een netwerkorganisatie, gericht op het bevorderen van vernieuwing en verbetering van diagnostiek binnen de eerste lijn. De pioniersfase stond in het teken van het opzetten van de organisatie, het formuleren van de visie en strategie, het opstellen van een werkplan en het bouwen van een netwerk. Dit verslag geeft een beknopt beeld van 2024. In dit jaar heeft iDx aanzienlijke vooruitgang geboekt op verschillende fronten.

De door iDx geïnitieerde wetenschappelijke studies naar de verschillende perspectieven op innovatie van zorgverleners, patiënten, bestuurders, onderzoekers en anderen betrokkenen uit het veld volgens de Q-methodologie en het implementeren van vernieuwingen in de eigen werkomgeving door middel van Overlegtafels werden opgeleverd. Zodra de wetenschappelijke artikelen over de resultaten van de (promotie-)onderzoeken de toets der kritiek hebben doorstaan, zullen de resultaten in de praktijk worden ingezet.

Daarnaast voerde het team van iDx enkele interessante opdrachten uit, waaronder het opstellen van een position paper voor de SAN, vereniging van centra voor medische diagnostiek, over het belang van integrale medische diagnostiek en een visiedocument met een praktisch plan van aanpak voor de RHO's Midden-Nederland. De regionale huisartsenorganisaties hebben hun krachten gebundeld om de eerstelijnsdiagnostiek in de regio te versterken en toekomstbestendig te maken.

Met het uitvoeren van de opdrachten geeft iDx vorm aan haar rol als onafhankelijk kennispartner en -makelaar, verdiept, verbreedt en verrijkt de Stichting haar kennis van het vakgebied en borgt zij de continuïteit van de organisatie.

Een belangrijk speerpunt in het jaarplan voor 2025 is het versterken van de betrokkenheid van de huisarts en de patiënt door gezamenlijk knelpunten in diagnostiek te identificeren en praktische oplossingen te vinden. Tevens wordt verder gewerkt aan het verbreden en verdiepen van het netwerk en aan het vergroten van de zichtbaarheid onder andere door publicaties in vak- en publieksmedia.

Organisatie

Onder leiding van directeur-bestuurder Cherele de Graaf is gekozen voor een kleine, wendbare organisatie en een praktische, impactvolle aanpak.

Cherele de Graaf en operationeel manager Claudia Sloots vormen het bureauteam.

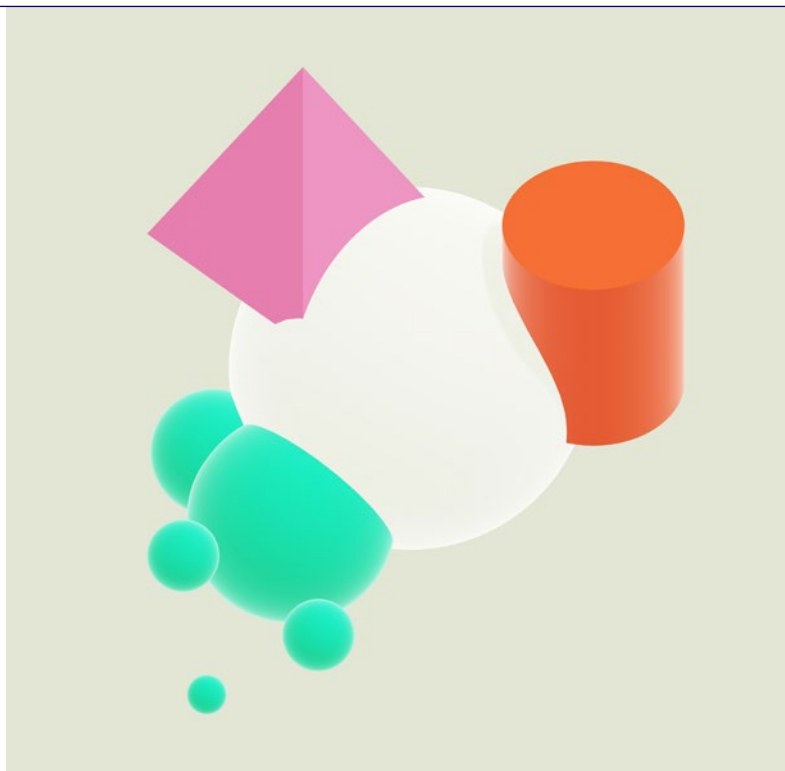
In oktober is de organisatiestructuur aangepast, waarbij het managementteam is vervangen door een nieuwe vorm van samenwerking met de academie. De verantwoordelijkheid voor de wetenschappelijke agenda en speerpunten is ondergebracht bij de Wetenschappelijke Raad van Advies.

De Raad bestaat uit

- **Dorien Zwart**, afdelingshoofd Huisartsengeneeskunde, UMC Utrecht,
- **Jochen Cals**, Hoogleraar Effectieve Diagnostiek in de Huisartsengeneeskunde, Universiteit Maastricht
- **Niels Chavannes**, Hoogleraar Huisartsengeneeskunde, LUMC/Nell.

De Raad van Toezicht bestaat uit

- **Toosje Valkenburg**, huisarts/opleider GHC de Bilt en medisch directeur UNICUM-Huisartsenzorg
- **Annemarie van den Berg**, Kantoordirecteur JPR advocaten
- **Frank Miedema**, Emeritus professor UMC Utrecht

Kernwaarden

Onafhankelijk

iDx is onafhankelijk kennispartner en aanspreekpunt voor onderzoekers, bestuurders, beleidsmakers en bedrijven die werken aan het verbeteren en vernieuwen van diagnostiek en het diagnostisch proces. De Stichting is niet gebonden aan de overheid of een bedrijf en voorziet volledig in haar eigen financiële middelen.

Transparant

Alle aanwezige en nieuw opgedane kennis over relevant onderzoek, projecten, producten en trends en ontwikkelingen in en rond het diagnostisch proces is algemeen beschikbaar voor partners en geïnteresseerden.

Verbindend

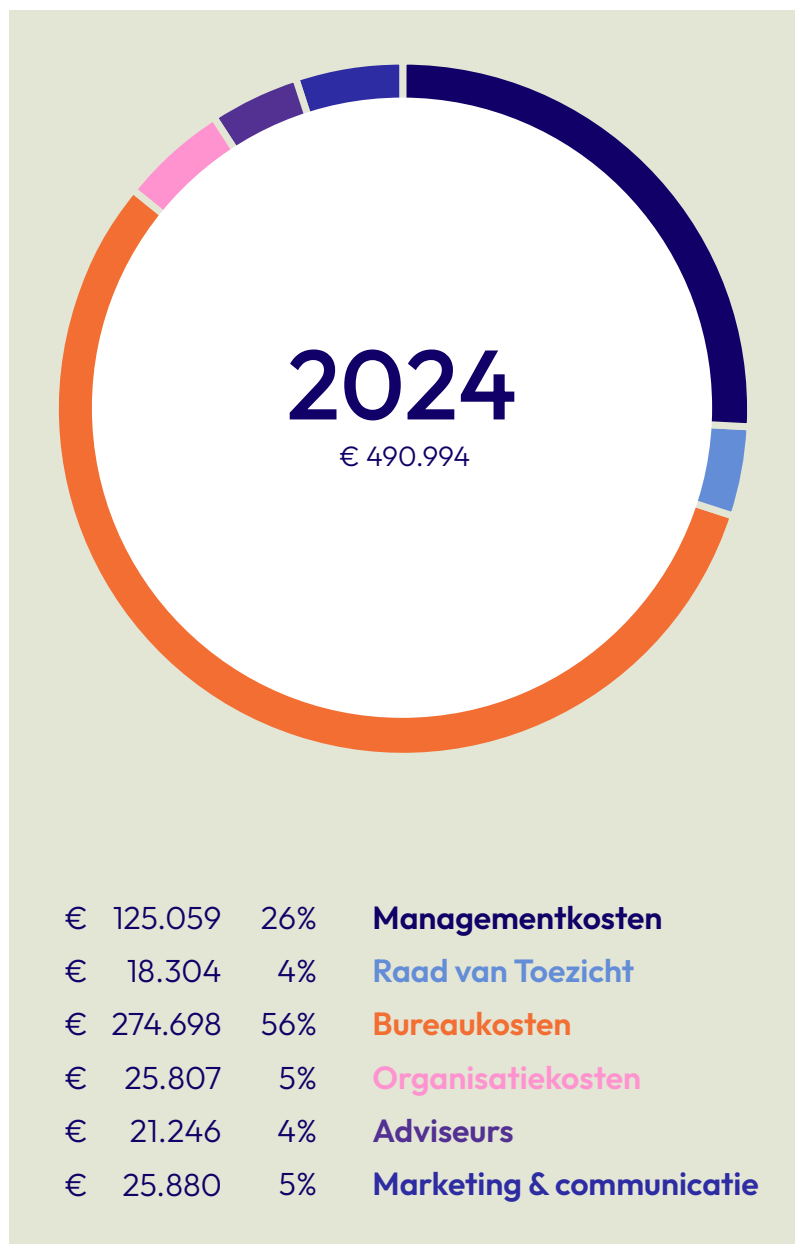
Naast onderzoeken, adviseren en het uitvoeren van projecten brengt iDx betrokken mensen en partijen samen die een bijdrage (kunnen) leveren aan vernieuwing van diagnostiek. iDx is kweekvijver van goede ideeën en talent. iDx beschikt over een uitgebreid relatienetwerk in het werkveld, van patiënt en dokter tot onderzoeker, bestuurder en fabrikant.

Impact versus rendement

iDx is opgezet met startkapitaal van het voormalige diagnostisch centrum Saltro. De maatschappelijke impact staat voorop in de activiteiten en heeft voorrang op het financieel rendement. In het belang van de continuïteit van de organisatie, de gewenste investeringen in onderzoek en projecten en de vereiste lange adem om innovaties te ontwikkelen en te implementeren is bewust gekozen voor een zakelijke, kostendekkende aanpak.

iDx is ook actief op het gebied van advies en ondersteuning. Te denken valt aan kwalitatieve en kwantitatieve wetenschappelijke studies, interactieve overleg- en ontwerp sessies met eindgebruikers of het opstellen en uitvoeren van onderzoeks- en projectplannen, inclusief aanbevelingen, vervolgstappen en publicaties.

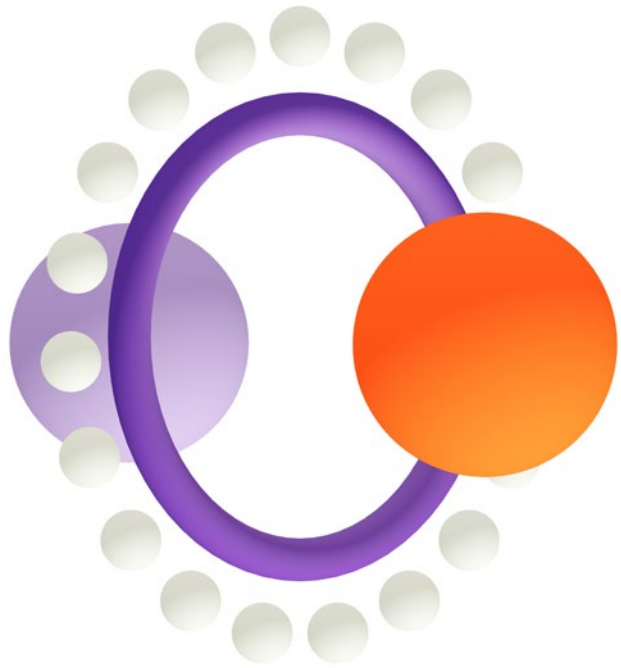
Het vermogen wordt uitsluitend duurzaam belegd. Daarmee ziet iDx af van potentieel hoger financieel rendement. Dankzij de sobere, doelmatige bedrijfsvoering en de effectieve, doelgerichte acquisitie kon het eerste boekjaar toch met een positief resultaat worden afgesloten.

Nieuwe inzichten

Met het oog op de gewenste heroriëntatie en herijking van diagnostiek en het diagnostisch proces spreekt iDx met dokters, patiënten, bestuurders, onderzoekers, bestuurders en andere betrokkenen werkzaam in de zorg.

De gesprekken leiden regelmatig tot nieuwe, verrassende inzichten. iDx is vooral op zoek naar praktische en snel toepasbare verbeteringen.

Verbeteren diagnostiek is teamwork

- dr. Maarten ten Berg

Maarten ten Berg, klinisch chemicus bij het Centraal Diagnostisch Laboratorium van het UMC Utrecht zet zich al jaren in voor verbetering van diagnostiek en het diagnostisch proces.

Volgens de calamiteitencijfers van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) vinden de meeste calamiteiten in de medisch-specialistische zorg hun oorzaak in diagnosefouten. Een diagnosefout is een verkeerde, gemiste of vertraagde diagnose of het niet communiceren van de diagnose met de patiënt.

Samen met andere specialisten stelde Maarten in 2023 het Risicoprofiel Diagnostisch Proces op. Het onderzoek van Maarten en collega's bevestigt dat diagnosefouten veelvuldig voorkomen bij alle specialismen en vaak een menselijke oorzaak hebben. De meeste zijn vermijdbaar.

Naar aanleiding van het document stelde de IGJ het verbeterdoel Diagnostische Processen op, waarmee ziekenhuizen aan de slag moeten. Maarten richt zich daarbij op het laboratoriumproces met speciale aandacht voor de opvolging van resultaten. Ook daarin blijkt de foutgevoeligheid vooral te zitten op plaatsen waar de menselijke factor een rol speelt, zoals het beoordelen van een plaatje of scan, de keuzes over de opvolging of de overdracht aan andere specialisten.

Er zijn verschillende oplossingen mogelijk, van het beter bewaken van de opvolging en het terugkoppelen en bespreken van diagnoses tot het toepassen van hulpsystemen (AI) die artsen helpen bij de diagnose. Om serieuze stappen te zetten zullen de betrokken partijen er meer aandacht en geld in moeten investeren en veel meer samen op moeten trekken. Het is een continu proces, waarin je samen kritisch naar het proces moet blijven kijken. Maarten wil graag een pilotproject doen in het UMC om te onderzoeken wat wel en niet werkt.

Blauwdruk voor generieke transformatie bestaat niet

- Dr. Esmée Vaes

Voor haar promotieonderzoek deed Esmée Vaes in opdracht van iDx twee kwalitatieve studies naar de persoonlijke kijk van zorgprofessionals op vernieuwing van diagnostiek.

Met behulp van de zogenoemde Q-methodologie, een wetenschappelijke onderzoekstechniek waarbij de deelnemers gevraagd wordt een gemotiveerde keuze te maken uit zorgvuldig geselecteerde statements, identificeerde zij vijf perspectieven die kunnen helpen bij de vernieuwing. Van verdere digitalisering en betere communicatie tot meer uitwisselen en betere beslisondersteuning in de spreekkamer door middel van AI. Volgens sommige deelnemers is serieuze vernieuwing alleen haalbaar na ingrijpende systeemhervorming. Kortom, zoveel hoofden zoveel zinnen. Een blauwdruk voor generieke transformatie bestaat niet. Het is volgens Esmée verstandig om bij beleidsontwikkeling rekening te houden met de diversiteit in plaats van de aandacht alleen te richten op gelijkgestemden.

iDx zet de verkregen inzichten in om organisaties en teams te helpen bij het ontwikkelen en invoeren van innovaties.

Utrechtse Huisartsen nemen voortouw bij organisatie diagnostiek

- Sam Siemsen, directeur van RegiozorgNU

Schaalvergroting in het aanbod van laboratoriumdiagnostiek in de regio - waaronder de overname van het 'eigen' huisartsenlaboratorium Saltro door Unilabs - en de komst van een nieuwe aanbieder (Diamid), opgericht door drie ziekenhuizen, waren voor de regionale huisartsenorganisaties (RHO's) in Midden-Nederland aanleiding voor een heroriëntatie op de eerstelijnsdiagnostiek.

In nauwe samenwerking met de RHO's stelde iDx een gedegen visiedocument op voor toekomstbestendige huisartsendiagnostiek in het werkgebied. Gevolgd door een praktisch plan van aanpak voor het garanderen van efficiënte dienstverlening en inclusief een programma van eisen voor de selectie van aanbieders.

Sam Siemsen, directeur van RegiozorgNU en trekker namens de RHO's, is enthousiast over de gezamenlijke visieontwikkeling: "Het is goed dat huisartsenorganisaties zelf het voortouw nemen op strategisch niveau in plaats van de organisatie van diagnostiek over te laten aan marktpartijen. iDx is daarbij een uitstekende partner. De onafhankelijke organisatie heeft alle benodigde kennis in huis van diagnostiek en het diagnostisch proces met nadruk op innovatie en een stevige link naar de academische wereld."

iDX innovatie van
diagnostiek